

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שבעי מהחברותא הגרמ"י שניידר שליט"א

פרשת

וישב

◆◆◆

שנת

תשפ"א

◆◆◆

גליון 81

חנוכה

צמאים לכל חידוש מרבינו

לפני כעשרים שנה, הוציאו לאור ספר חדש של חידושי מרן הגר"ח מבריסק זצוק"ל, על כמה מסכתות, [כמדומני מכת"ק], ובקשו מרבינו מכתב בשביל הספר.

והעתיק שם רבינו מכתב שכתבו על מרנא הגרעק"א זצוק"ל את המדרש (בראשית רבה פרשה צ"ז) מה דגים שבים אע"פ שנמצאים כל הזמן במים, כשבא גשם פותחים פיהם לבלוע טיפין שיורדים מן השמים, כך האדם בתורה.

והדבר פלא הרי הם נמצאים כל הזמן בתוך המים, ומה חסר להם עוד מים. אלא שכל כך חשוב להם מים, שכמה שיהי' להם הם רוצים עוד ועוד. [ורבינו בעצמו אמר בזה רעיון נפלא מאד, וחובה להביאו, וז"ל:

בראשית רבה וכו', הנה כל הברואים שברא הקב"ה באין ללמד את האדם איך לנהוג, וצריך ביאור למה הטביע שיהי' להם טבע זה.

ונראה דהנה הבריאה הזאת מראה איך שהבעלי חיים מקבלים

מזונם מן הקב"ה ישר בלי שום קשר עם הברואים שבעולם. זה לעורר האדם שכך צריך להתנהג.

ובמבול לא נגזר על דגים, כי בריאה כזאת שתלויה בהקב"ה לא נגזרה גזירת כליון, ושאר כל בעלי חיים נגזר למות, חוץ ממה שנח השאיר מכל מין קצת.

והאדם ילמד מזה להרגיש קשר עם הבורא בלי הפסק, שהכל מיד הקב"ה. וכמו דאמרינן כתובות ס"ז ע"ב אטו מדיך קאכילנא מדרחמנא קא אכילנא. [ע"כ]

וכתב אותו גאון להמשיל את המשל של הדגים לדברי הגרעק"א, שכמה שיש חידושים ממנו, בכל זאת אנשים צמאים ומשתוקקים לעוד מילה ועוד חידוש של הגרעק"א זצוק"ל.

ועל זה המשיך רבינו במכתבו שכך הם ג"כ דברי מרן הגר"ח זצוק"ל שאנשים צמאים ומשתוקקים לעוד חידוש ועוד הערה מדבריו.

וכמה הדברים מתאימים על רבינו בעצמו, שהעם צמאים ומבקשים לעוד דבר תורה ועוד דבר חכמה, ועוד מעשה או הנהגה מרבינו הגדול, באופן שלא יתואר ולא ישוער.

וכמה שיש ספרים שכתב רבינו, וכ"כ הרבה דברים בשמו, ומספרים מעשים עד אין ספור, בכל זאת הציבור צמא ומשתוקק לשמוע עוד ועוד.

קטנים עם הגדולים כל אחד מוצא טעמו לפי דרגתו ופעם האיר רבינו דבר פלא, הרי משה רבינו ע"ה הי' מלמד את כל כלל ישראל, כמבואר בעירובין. והרי היו אהרן ובניו וזקני ישראל, והאיך שייך לומר לגדולי הדור ולהמון העם את אותו הדבר.

אלא שהיו דברי משה רבינו נאמרים באופן כזה, שכל אחד הי' מוצא בהן טעם, החכם כחכמתו, והפשוט

לפי שכלו... זה הי' כוחו של משה רבינו ע"ה.

וכמדומני שהדברים מתלבשים הפלא ופלא על רבינו הגדול זצוק"ל שהי' כ"כ חכמה בכל דבר ודבר שאמר, שהחכם הגדול הי' מתפעל מעומק הדברים, והפשוט הי' ג"כ

מוצא בהם טעם ומתענג על הדברים.

רבינו ניסח הדרשה במיוחד להרב אלישיב

ובהאי ענינא אמר פעם, שבמקומות שצריך לדרוש ויודע שמרן הרב אלישיב זצוק"ל אמור להיות נוכח בדרשה, הוא מכין דברים עמוקים יותר, כי אי"ז ראוי לדבר בפני הרב אלישיב דברים סתם, בלי רעיון מיוחד.

ולמשל לסיום הש"ס בירושלים, הכין מאמר על קושיתו הידועה למה מועיל יששכר וזבולון רק בתורה ולא בשאר מצות, ואמר לי שהכין את זה בגלל שהרב אלישיב ישב שם.

וכיון שהדברים כן, עלינו לראות ליהנות את הציבור מדברי רבינו, וכמ"ש בספר חסידים שמי שיש בידו חידושי תורה חובה לכותבן ע"ש, ורבינו הביאו פעם במכתב כדי לעודד לכתובת חידו"ת.

וז": הנה מלבד מה שכתוב בספר חסידים (אות תק"ל) דכל מי שגילה לו הקב"ה דבר ואינו כותבה ויכול לכתוב הרי גוזל מי שגילה לו כי לא גלה לו אלא לכתוב. גם המריצו רבותינו מאד שכל א' יכתוב הערותיו וזה יגרום לו להוסיף אומץ בלמודו, וכשעושה כן אז זוכה ג"כ לזכות לאחרים מפרי עמלו, עכ"ל.

ימי החנוכה אצל רבינו היו עמוסים בלרעות צאן קדשים וכעת אנו בימי החנוכה, ימים מיוחדים שקבעו חז"ל הק' כדי להודות ולהלל לשמו הגדול.

ובשנים כתיקונם הי' רבינו "עמוס בעבודה" בימי החנוכה, באשר לבד שהיו באים כתות כתות של צאן קדשים מתלמודי תורה וישיבות קטנות מכל הארץ להיבחן, עוד הי' נוסע להרבה מקומות, לדבר דברי חיזוק.

ובכל מיני גוונים היו האירועים, אם זה מסיבות חנוכה בישיבות הק', ואם זה אירועים של כנסי בוגרים וכדו'. וכן כמה שנים נסע ל"תולדות ישורון" של הצדיק הנשגב רבי יצחק זילבר זצ"ל, אוד מוצל מרוסיה

הקומוניסטית, שמסר נפשו על היהדות, ואח"כ הקים כאן בארץ ארגון עצום לעולים מברית המועצות, וב"ה זה ממשיך ביד בנו המופלג הגאון שליט"א.

והי' מחזה מיוחד לראות את המפגש בין שני אנשי רוח..

רבינו עם ר' יצחק זצ"ל, והי' אפשר להרגיש את הקשר הרוחני שביניהם, **באשר לשניהם לא היתה אחיזה בענייני העולם הזה כלל, רק לעשות רצונך.**

להזהר מאד מהתרשלות בעבודה שמזה גזית היונים הגיעה והנושאים שהי' מדבר רבינו בחנוכה, היו מגוון נושאים, אם זה על חיזוק בתורה, ואם באמונה, והרבה הי' מדבר על מש"כ הב"ח בתחילת הל' חנוכה, **שהגזירה של היוונים הגיעה, בגלל שהכהנים "התרשלו בעבודה".**

והי' מביא את המעשה המופלא שכתוב בכתר ראש שפעם אחת לא שמע מרן הגר"ח מוולוז'ין זצוק"ל קריאת התורה, מפני סיבה מוצדקת, שחשש לכבודו של רב ישיש שטען שפטורים מלקרוא, אך בהגיעו לביתו ראה שנגנב לו הס"ת וכו', מעשה נורא.

והלימוד מזה שכשיש ח"ו התרשלות, אפי' שנראית מוצדקת, זה מביא מצבים שקשה מאד לחזור למצב של חיזוק שהיה מתחילה.

והי' מעורר על תפילה בישיבה, שאין לזלזל בזה כלל וכלל, אפילו אם סיבות שנראות מוצדקות לכאו' וכן להקפיד מאד על שמירת הסדרים, ועוד כהנה וכהנה. ורבינו בעצמו ראינו בחוש האין שהי' מקפיד עד מסירות נפש על קריאת התורה, ועל תפילה בציבור. וחושבני שלא בכדי זכה שכמעט עד יומו האחרון היו כל תפילותיו עם מנין, היות וכ"כ הקפיד ע"ז במשך שנות חייו, דאג לו הקב"ה שתמיד יהי' לו.

ביסורים נוראים רבינו הלך לשמוע קריאת התורה ובנוגע לקריאת התורה, עומד לנגד עיני המחזה הנורא, שרבינו הי' לו בוקר אחד יסורים נוראים, ולא הי' יכול לצאת לבהכ"נ, ואח"כ השתפר מעט, קם מיד והלך ליוצאי פוניבז' ברח' חזו"א 10, **לשמוע קריאת התורה, ועמד שם כפוף נורא מרוב יסורים, ובכל זאת לא ויתר.**

וכך הי' הנהגתו בהרבה דברים, לא לוותר לעצמו כלום, ובכל הכח לשמור על הנהגותיו וחומרותיו, וזכה באמת לסייעתא דשמיא שגם במצבים שלא הי' שייך בדרך הטבע, סימן לו הקב"ה את הנהגותיו.

החרדה הגדולה של רבינו מתוספת קטנטנה של עוה"ז

אזכרנא עובדא שחשוב מאד לספר. לפני כעשרים וחמש שנים התקלקלו הכירים של רבינו, שהי' מושב קטן עם שתי להבות, ועמד על השיש הבשרי בצד.

וניסו בני המשפחה לחפש כירים חדשות של שתי להבות, ולא הי' ניתן להשיג, ובלית ברירה הסכים קנו כירים של ארבע להבות.

אך כדי שיוכלו לעמוד על השיש, היו צריכים להוסיף חתיכת שיש להרחיבו, והביאו בעל מלאכה והדביק שם פלטה של שיש, ומשום מה קטע זה לא הי' ידוע לרבינו קודם.

והנה נכנס רבינו למטבח אחרי שהוסיפו את השיש הקטן, ונבהל!!! ואומר בכמין זעקה בקול נמוך, **אוי וויי.. מה יהיה עם העולם הבא שלנו?** והרבנית ע"ה ממש נבהלה, על אף שידעה שרבינו לא רוצה שום הוספה אפי' הכי קטנה בבית, כי הכל על חשבון העולם הבא, אבל על זה לא חשבה שיחשוב רבינו כך, והנה הוא כולו בכאב מה יהיה??

כמדומני שכל מילה מיותרת.. רק עלינו לבקש רחמים מבורא עולם, **שנזכה להבין מושגים כאלו, וכבר היינו אנשים אחרים.**

יתן השי"ת שנזכה ללמוד ולקחת משהו!! מארחות רבינו הגדול, והי' לנו לישועה.

